

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

PSIHOLOGIJA
Izpitsna pola 2

- A) Naloge izbirnega tipa
B) Strukturirani eseji

Četrtek, 29. avgust 2019 / 120 minut (20 + 100)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalinivo pero ali kemični svinčnik, svinčnik HB ali B, radirko in šilček.

Konceptna lista sta na perforiranih listih, ki ju kandidat pazljivo iztrga.

Kandidat dobi list za odgovore.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Rešitev nalog v izpitni poli ni dovoljeno zapisovati z navadnim svinčnikom.

Prilepite kodo oziroma vpisite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na list za odgovore).

Izpitsna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 120 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 20 minut, za reševanje dela B pa 100 minut.

Izpitsna pola vsebuje 14 nalog izbirnega tipa v delu A in 4 esejske naloge, od katerih izberite in rešite 2, v delu B. V delu A je vsak pravilen odgovor vreden 1 točko, v delu B pa vsaka esejska naloga 15 točk. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 44, od tega 14 v delu A in 30 v delu B.

V preglednici z "x" zaznamujte, kateri nalogi v delu B naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prvi dve nalogi, ki ste ju reševali.

1.	2.	3.	4.

Rešitve pišite z nalinivim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

V **delu A** naloge rešite tako, da obkrožite črko pred pravilnim odgovorom. Sproti izpolnite še **list za odgovore**. Vsaka naloga ima samo **en** pravilen odgovor. Naloge, pri katerih bo izbranih več odgovorov, in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

V **delu B** nalogi pišite v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z 0 točkami. Osnutka esejev, ki ju lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevata.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 20 strani, od tega 3 prazne.

M 1 9 2 5 4 1 2 2 0 2

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

5/20

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

perforiran list

Konceptni list

A) NALOGE IZBIRNEGA TIPA

1. Kaj **ni** značilno za duševne procese?
  - A Potekajo v določenem časovnem sosledju.
  - B Doživljamo jih in tudi izražamo v vedenju.
  - C Obstajajo različne skupine duševnih procesov.
  - D Potekajo neodvisno drug od drugega.
2. Za znanstvena spoznanja **ne** velja
  - A neodvisnost od raziskovalca.
  - B sklicevanje na avtoritet.
  - C utemeljenost z izsledki raziskav.
  - D odprtost za nova spoznanja.
3. V naboru podatkov 1, 2, 2, 3, 3, 3, 3, 3, 4, 4, 5, 5 velja, da je
  - A aritmetična sredina manjša od modusa.
  - B aritmetična sredina enaka mediani.
  - C mediana enaka modusu.
  - D modus enak aritmetični sredini.
4. Janja je na zabavi opazovala svojega fanta Andreja, kako se pogovarja z neznamim dekletom. Ocenila je, da poskuša Andrej dekle očarati, zato je bila ljubosumna in je odšla z zabave. Katera psihološka smer bi pomagala razložiti, da se je Janja vedla v skladu s tem, kakor si je razlagala situacijo?
  - A Kognitivna smer.
  - B Psihoanaliza.
  - C Vedenjska smer.
  - D Humanistična smer.
5. Potreba je
  - A proces spodbujanja, vzdrževanja in usmerjanja telesnih in duševnih dejavnosti, zato da bi uresničili cilj.
  - B stanje neravnovežja v organizmu, ki ga povzroči pomanjkanje ali presežek snovi v telesu ali informacij v duševnosti.
  - C predstava o cilju, ki bi nam prinesel zadovoljstvo.
  - D doživeto nelagodje, usmerjeno k cilju, od uresničitve katerega pričakujemo, da bomo pomirili frustracijo.

6. 4-letni Marko si poskuša sam zavezati čevlje, potem ko mu je mama to pred kratkim razložila in pokazala. Za katero vrsto učenja gre in kateri element tega učenja je ponazorjen v primeru?

  - A Besedno učenje; zapomnitev.
  - B Modelno učenje; zapomnitev.
  - C Modelno učenje; izvajanje.
  - D Besedno učenje; izvajanje.

7. Katera vrsta spomina omogoča povezovanje čutnih vtisov v celote zaznav (npr. glasove v besede)?

  - A Dolgotrajni.
  - B Trenutni.
  - C Kratkotrajni.
  - D Delovni.

8. Mišljenje opredelimo kot

  - A proces odkrivanja novih odnosov med informacijami.
  - B sposobnost kombiniranja stvarnih dejstev.
  - C proces, katerega rezultat so novi in ustrezni dosežki.
  - D sposobnost učinkovitega reševanja problemov in prilagajanja novim okoliščinam.

9. Kako se imenuje faza razvoja mišljenja po Piagetu, ko je otrok zmožen razmišljati o več vidikih okoliščin hkrati?

  - A Predoperativna faza.
  - B Faza formalnih operacij.
  - C Miselna adaptacija/prilagoditev.
  - D Faza konkretnih operacij.

10. Kateri del strukture osebnosti v Freudovi teoriji deluje po načelu realnosti?

  - A Id.
  - B Nezavedno.
  - C Ego.
  - D Superego.

11. Tina je študentka Akademije za glasbo in se je pred kratkim pridružila Akademskemu pevskemu zboru Tone Tomšič. Kaj predstavlja skupina študentov, s katerimi na Akademiji obiskuje predmet solo petja, in kaj skupina članov Akademskega pevskega zbora Tone Tomšič?

  - A Skupina študentov neformalno skupino; skupina članov zbora neformalno skupino.
  - B Skupina študentov neformalno skupino; skupina članov zbora formalno skupino.
  - C Skupina študentov formalno skupino; skupina članov zbora neformalno skupino.
  - D Skupina študentov formalno skupino; skupina članov zbora formalno skupino.

M 1 9 2 5 4 1 2 2 0 9

12. Erik Erikson pojmuje krizo kot
  - A glavni razvojni problem, ki je v določenem času razvoja še posebno pomemben.
  - B doživljjanje oviranosti v motivacijski situaciji.
  - C doživljjanje sočasnega delovanja nasprotnih motivov, ki se vzajemno izključujejo.
  - D proces dedno določenega zaporedja razvojnih sprememb.
13. Napaka socialnega zaznavanja, pri kateri gre za to, da napake in slabe lastnosti prijatelja spregledamo, je
  - A napaka halo učinka.
  - B napaka prvega vtisa.
  - C napaka simpatije.
  - D napaka antipatije.
14. Boris v pogоворu s prijatelji razlaga: »Italijanov ne maram, saj so glasni, klepetavi in ležerni.« Katere vrste prepričanje oz. pojmovanje o socialnih skupinah je razvidno iz Borisove izjave?
  - A Etnični predsodek.
  - B Rasni predsodek.
  - C Etnični stereotip.
  - D Rasni stereotip.

B) STRUKTURIRANI ESEJI**1. naloga**

Psihologija ima svoje cilje, kot razvejena veda pa se deli na različne panoge. Poimenujte in razložite cilje psihologije. Na primeru ponazorite, kako se uresničevanje ciljev kaže v delu šolskega psihologa, ki učiteljem in staršem svetuje, kako razumeti in zmanjševati agresivno vedenje pri mladostniku. Izberite eno izmed panog psihologije in razložite, zakaj bi lahko šolskemu psihologu koristila pri svetovanju. Presodite in pojasnite, na katerih področjih je lahko uporaba psiholoških spoznanj koristna in v katerih primerih sporna (skupaj štiri presoje s pojasnitvami).

M 1 9 2 5 4 1 2 2 1 .

11/20

2. naloga

Čustveni razvoj poteka od nediferenciranega čustvenega stanja splošnega vzburjenja k vse bolj specifičnim in med seboj različnim čustvom. Razvijejo se temeljna (osnovna) in kompleksna (sestavljena) čustva. Opišite tri značilnosti temeljnih čustev in navedite dve temeljni in dve kompleksni čustvi. Izberite tri različna čustva in s primeri ponazorite okoliščine, v katerih se pri otroku pokažejo ta čustva (zajemite temeljna in kompleksna čustva). Pojasnite, kakšna je komunikacijska funkcija različnih otrokovih čustev pri njegovem vključevanju v okolje (štiri pojasnitve).

M 1 9 2 5 4 1 2 2 1 3

13/20

3. naloga

Merjenje inteligentnosti je ena pomembnih nalog psihologa. Opredelite inteligentnost in navedite tri namene testiranja inteligentnosti. Razložite, kaj pomenijo posamezne vrednosti v enačbi količnika inteligentnosti (IQ), ki je primeren samo za otroke. Ponazorite računanje inteligentnosti za dva različno starota otroka, ki sta dosegla pri testu inteligentnosti enako število točk, in pojasnite, kakšna je inteligentnost vsakega izmed njiju (povprečna, nadpovprečna ali podpovprečna). Utemeljite, zakaj ponazorjenega količnika inteligentnosti ne moremo uporabljati od mladostništva naprej, in presodite slabosti merjenja inteligentnosti.

M 1 9 2 5 4 1 2 2 1 5

15/20

4. naloga

Dejavnike učenja razdelimo na notranje, ki izvirajo iz učenca, in zunanje, ki izvirajo iz okolja. Poimenujte dve vrsti notranjih in dve vrsti zunanjih dejavnikov in za vsako vrsto navedite en primer. Izberite šolski predmet in sestavite besedilo, v katerem ponazorite tri različne vrste dejavnikov (vsakega s po dvema primeroma), ki vplivajo na učno neuspešnost učenca pri tem predmetu. Presodite in utemeljite, kako bi učenec lahko sam ugodno vplival na dejavnike iz vseh štirih skupin (vrst).

M 1 9 2 5 4 1 2 2 1 1

17/20

Prazna stran

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

Prazna stran

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.